

مقدمه تدوین کننده

بنام خداوند جان و خرد

مطالب این مجموعه «چفدها و طاقها» بخشی دیگر از مبحث «ساخت و سازه» (که استاد پیرنیا «ساخت و افزیر می خواند) و روش عملی کاربست آن در معماری ایرانی است. آشنائی به ساخت و افزیر و نیروهای کنشی و واکنشی و عملکرد کلی آن، در واقع دستیابی به رمز ساختار عناصر اصلی بنا در معماری ایرانی و سیر تحول و راز بقای آن است. استاد محمد کریم پیرنیا پیر فرهیخته فرهنگ معماری ایران، سالیانی دراز برای بازیابی مفاهیم و روش و عملکرد ساخت و افزیر به پژوهش نظری و کارگاهی پرداخته اند که اندوخته های تجربی و علمی ایشان به شناساندن عناصر و ارکان بناهای کلاسیک و نیز فرهنگ معماری ایرانی - به ویژه در حیطه موسسات علمی دانشگاهی - نقشی مهم ایفا کرده است. استاد پیرنیا کار تطبیق و تکمیل و بازنویسی این بخش از آموزشهای خود را به من واگذار کرده اند. اقا این امر مهم از من ساخته نبوده است مگر با بهره مندی از حمایت ها و یاری های فرهنگی همکاران اداری و اهل فن و نظر. حمایت شوق برانگیز و سازنده رئیس سازمان میراث فرهنگی کشور جناب آقای مهندس سراج الدین کازرونی را به عنوان ارزنده ترین پاداش ها، گرامی می دارم. رهنمودهای استادانه جناب آقای مهندس باقر آیت الله زاده شیرازی معاون اجرایی سازمان، به حل بسیاری از دشواریهای فنی و مفاهیم فرهنگی و روش تدوین انجامیده است که صمیمانه سپاسگزارم. جناب آقای مهندس محمد حسن محب علی معاون حفظ و احیای سازمان با دیدی علمی و با وسعت نظری در خور تحسین بر مراحل تنظیم مطالب نظارت کرده اند که از مراحمشان سپاسگزارم.

سروران دیگری که در تدوین این مجموعه یاری مستمرشان بهره مندم ساخت:

۱- خانم مهندس نادیه ایمانی که بازخوانی و ترسیم بخشی از کروکی‌های استاد توسط ایشان صورت گرفت.

۲- خانم منیره صادقی که ترسیم بخشی دیگری از کروکی‌ها و تهیه طرح روی جلد، با استفاده از ترسیم‌های استاد را تقبل کردند.

۳- آقای محمد علی مخلصی در زمینه کمک به شناسایی عکس‌های فاقد شناسنامه و امور مربوط به چاپ

۴- آقای نادر کریمیان در تهیه بخشی از واژه‌های معماری که موارد تعریف معماری آنها در فرهنگ‌های معین و دهخدا دیده نشد.

۵- آقای ملک عراقی عکاس سازمان که در تهیه عکس از کتابهای منحصر بفرد و سایر عکس‌های ویژه زحمات فراوانی متحمل شدند.

۶- مسئولین آرشیو عکس و نقشه سازمان میراث فرهنگی در ستاد مرکزی

۷- مسئولین انستیتو مرمت دانشکده معماری و شهرسازی دانشگاه شهید بهشتی در امر تهیه برخی از نقشه‌ها

۸- آقایان: هوشنگ رسولی، ابراهیم حیدری مهندس حسین پور نادری دکتر بیژن رفیعی سرشکی، مهندس فتح نظریان که برخی عکس‌های منحصر بفرد را هدیه کردند.

۹- مسئولین دفاتر سازمان میراث فرهنگی در استانهای، سمنان، تهران، همدان، یزد، اصفهان و سایر دوستان و همکارانی که نامشان در ذیل عکس ارسالی آمده است.

امید است که حاصل کوشش‌های جمعی توانسته، باشد راهگشای دانش پژوهان این بخش از فرهنگ غنی سرزمین ما ایران باشد.

زهره بزرگمهری